

circumferuntur omni vento doctrinæ; placuit huic sancto Concilio, ut Metropolitanæ sedis auctoritate coacti uniuscujusque Provinciae Pontifices, Rectoresque Ecclesiarum, unum eundemque in psalendo teneant modum, quem in Metropolitanæ sede noverint institutum. Nec aliqua diversitate cuiuscunque Ordinis vel officii a Metropolitanæ se pariantur sede disjungi. Sic enim iustum est, ut uniuscujusque sumat inde regulas ministerii, unde honoris consecrationem accipit, ut juxta Majorum decreta, sedes, que unicuique Sacerdotalis mater est dignitatis, sit unicuique etiam Ecclesiasticæ magistræ rationis. Abbatibus sane indultis Officiis, qua juxta voluntatem sui Episcopi regulariter illis implenda sunt. Cetera Officia publica, id est Vesperam, Matutinum sive Missam, aliter quam in principali Ecclesia celebrare non liceat. Refertur in c. de his qui contra, dist. 12.

Hæc eadem pridem constituta fuerant a Concilio Toletano quarto, can. 2. & a Concilio I. Bracarense, canon. 1. & a Venetico, can. 15. & ab Eponeensi, can. 4. & a Gerundenſi, can. 1. Constat ex lib. 1. Capitularium Carol. Magni cap. 74. ordinatum fuisse primum a Pipino Francorum Rege: deinde ab ejus filio Carolo Magno, ut abolito Gallicano ritu, & cantu, peragerentur etiam a Monachis divina Officia ritu, & cantu Romanis usitato. Denique statutum fuit in Tridentino Concilio, ut Missale & Breviarium disponerentur ea ratione, qua deinceps Romana Ecclesia ceteraque toto Orbe diffusa Latina Ecclesiæ uterentur. Idque mox præstitit S. Pius Papa V.

3. Can. IV. Decernit Sacerdotum discordantium oblationes, & sacrificia nullatenus esse permittenda, nisi postquam in concordiam redierint, duplicatum fuerit tempus interdictionis a sacro, quod perduravit a tempore discordiæ usque ad initam de novo concordiam. Quod idem extendit decretum ad inferiorum clericorum, nec non laicorum sacram communionem. Meminitque canon similis antiquæ constitutionis, quia nimirum Cathaginenſis quarti Concilii can. 9. sic sancit: Oblationes dissentientium fratrum, neque in sacario, neque in gazophylacio recipiantur.

Can. VI. His, a quibus Domini Sacramenta tractanda sunt, iudicium sanguinis agitare non licet. Et ideo magnopere talium excessibus prohibendum est, ne indifferente presumptionis motibus agitari, aut quod morte plerendum est, sententia propria agitare presumant, aut truncationes quaslibet membrorum quibuslibet personis aut per se inferant, aut inferendas præcipiant. Quod si quisquam horum immemor præceptorum, aut Ecclesiæ suæ familiis, & alias famulis, aut in quibuslibet personis tale aliquid fecerit, & concessi Ordinis honore privatus, & loco suo perpetuo damnationis teneatur religatus ergastulo, cui tamen Communio exeunti ex hac vita non neganda est propter Domini misericordiam, qui non vult peccatoris mortem, sed ut convertatur & vivat. Habetur c. his a quibus, 22. q. 3.

Can. XIII. Bene quidem majorum regulis definitum est, ut demonis alique similibus passionibus irretitis ministraria sacra tractare non liceat; cui præcepto consensu rationis addidit id communiter definitum, ut nulli de his qui aut in terram arrepti a demonibus allidantur, aut quolibet morbo vexationis incurſibus efferantur, vel sacris audeant ministrare altaribus, vel indisciplinatos, se Divinis ingerant Sacramentis, exceptis illis, qui variis corporum infirmitatibus additi, sine hujusmodi passionibus in terram approbantur illis. Qui tamen & ipsi tandem erunt officii sui ordine & loco suspensi, quousque unius anni spatium, per discretionem Episcopi, inveniantur ab incurſu demonum alieni.

Concilium Illiberitanum hæc statuit can. 29. Energumenus, qui ab erratico spiritu exagitatur, hujus nomen neque ad altare cum oblatione recitandum, neque permittendum ut sua manu in Ecclesia ministret. Can. Apost. 78. Si quis (inquit) demonium habeat, ne fiat Clericus, sed neque cum fidelibus præcet: purgatus autem recipiatur, & si sit dignus, fiat. Veruntamen canon maritimum, dist. 23. illum qui in fariam aliquando versus insanivit, illum etiam qui diabolica afflictione vexatus fuit, perpetua, ne unquam ordinari possit, subicit irregularitati. Atque isto posteriori jure utitur Ecclesia. Canon autem prædicto Toletano, qui antea ordinatis præfigit unius anni arrepti infirmitate liberi spatium, ut possit re ab Episcopo explorata, resumere suscepti Ordinis exercitium, videtur contradicere c. nuper, 7. q. 2. quo Gelasius Papa dies tantum triginta requirit ad explorandum epilepticum morbum, ut possit clericus pristino restitui ministerio. Sed Glossa recte ambos canones conciliat, ut requiratur annus, ubi certum constat de præterito epileptico casu: si vero non con-

stat, sed solum dubitetur, sufficit exploratio triginta dierum liberorum & immunium: ipse namque canon nuper discrete exprimit rem esse in ambiguo, & asseveranter ab illo negari circa quem lis agebatur. Quibus vero nondum ordinatis ejusmodi casus contingere, perpetua irregularitate ab Ordinibus deinceps excluduntur, juxta d. c. maritimum, saltem si vel semel ceciderint post inchoatos pæbertatis annos, ut ex medicis observationibus rem tractavimus in nostra praxi Canonica.

Can. XIV. Et illud Divini oraculi monentis singulis præcaventes, quo scribitur: *Va soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem; summopere cavendum est & curandum nobis, ne horis illis atque temporibus, quibus DEO psallitur & sacrificatur, unicuique Divinis singulariter officiis insistenti perniciosa passio, vel corporis qualibet valendo occurrat, que aut corpus subito subruat, aut mentem alienatione vel terrore confundat; pro hujusmodi ergo casibus præcavendis, necessarium duximus instituere, ut ubi temporis, vel loci, vel Cleri copia suffragatur, habeat semper quisquis ille cavens Deo atque sacrificans post se vicini solaminis adiutorium; ut si aliquo casu ille, qui officia impleturus accedit, turbatus fuerit, vel ad terram elisus, a tergo semper habeat, qui ejus vicem exequatur intrepidus. Citatur c. illud Divini 7. q. 1. & reperitur in palea, ut illud de consecr. dist. 1.*

CONCILIIUM BRACARENSE IV.

Christianæ epochæ ann. 675.

1. Eodem quo præmiorum Concilio Toletanum anno, regnante Hispanis Vamba, Romanam sedem tenente Adeodato, convenit istud Bracarense Concilium in Lusitania Provincia. Quo plerique insignes errores, & prave consuetudines, que in illa Provincia inoleverant, repressæ ac emendatæ sunt. Alicubi enim Sacerdotes in Divinis Sacramentis loco vini lac offerrebant: alibi intinctam Eucharistiam populo ad communionem porrigebant: quidam in sacrum Calicem ad vinum aquam non infundebant: quidam etiam ad plebis communionem botros uvarum loco vini consecrati porrigebant: nonnulli etiam eo licentia procedebant, ut in profanis conviviis vas sacris abuterentur. Mirum est, tantam ignorantiam & irreligiositatem apud Christi Sacerdotes gliscere potuisse. Hæc omnia fieri districte prohibentur can. 2. quem etiam profert Gratianus, c. cum omne crimen, de consecr. dist. 2. Cyprianus lib. 2. epist. 3. Augustinus lib. 4. de doctr. Christi. c. 21. Aliique Sancti Doctores tradunt ex Christi institutione, ad Sacrificium mystici altaris, vinum esse aqua permiscendum. Eadem pariter sanxerunt Romani Pontifices, & Concilium Cathaginenſe tertium, can. 24. Constat autem, non tantum damnatos fuisse Hydroparastis seu aquarios, de quibus Epiphanius har. 30. & 42. & Augustinus, heresi 44. sed etiam Armenos de quibus Concilium quinifextum, can. 57. qui solum & impermixtum aqua vinum Sacrificiis adhibebant. Denique Concilium Trid. sess. 22. can. 9. ita edicit: *Si quis dixerit aquam non miscendam esse vino in Calice offerendo, & quod sit contra Christi institutionem: anathema sit.* Ecclesiæ fides ab initio fuit, prophetiam esse de sacratissima Eucharistia verba illa, que Proverbi c. 9. enunciantur de Sapientia: *Miscuit vinum & proposuit mentiam suam.* Et: *Venite, comedite panem meum, & bibite vinum quod miscui vobis.* Vide inferius can. 32. Synodi Quinifextæ, cum ibi annotatis.

2. Can. 4. Jubetur Sacerdotibus, ut non modo cum sacrificant, sed etiam quoties Sacramentum Corporis & Sanguinis Domini sumunt, orationi utriusque humero circumpositum gerant: quod signum Crucis in pectore formatum præferat, sub excommunicationis pena. Et refertur dist. 23. cap. Ecclesiasticæ.

3. Can. 5. Antiquam prohibitionem cohabitationis Clericorum cum feminis extendit etiam ad proprias forores, solamque permittit cum matre habitationem: etiam vero Nicæna Synodi canon. 3. Cathaginenſis tertie canon. 27. cohabitatio cum quibusdam feminis cognatione vel affinitate remotioribus permittitur: Augustinus tamen, testante in ipsis vita Possidonio cap. 26. nec forore quidem sanctissima vidua consensit habitare, ob periculum quod nasci poterat occasione famularum, aut aliarum ad eam adventantium feminarum.

5. Can. 6. Pravam quorundam Episcoporum consuetudinem abolet, qui religionis prætextu factum fovebant in se

in se ipsis intolerabilem, ut nimirum Levitarum albis indutorum humeris in sella sublimi gestarentur, dum sacras collo suo impositas Sanctorum Reliquias deferreant: approbat igitur, ut Reliquias arca inclusas Levitæ suppositis humeris solemnibus quibusdam diebus gestent: & si libeat Episcopo reliquias ac sacra ipsa per se deferre, non aliter id præter quam propriis pedibus progrediendo.

SYNODUS OECUMENICA SEXTA,

Constantinopolitana tertia adversus hæresim
Monothelitarum ann. Chr. 680.

1. Postquam Catholica fides Eutythianorum procella graviter concussa est, altera successit non minus exitiosa tempestas ab hæresi Monothelitarum, unicam in Christo quemadmodum personam, (quæ quidem assertio Catholica est) ita (quod huic heresi proprium fuit) voluntatem dumtaxat unam atque actionem profitentium, Primum hujus heresis architectus & auctor fuit Theodorus Pharanita Episcopus, a quo ista contagio ad Sergium Constantinopolitanum Episcopum, & ad Cyrum Phasidis tunc Episcopum, & ad Athanasium Jacobitarum Patriarcham derivata fuit, qui omnes & communis patriæ Syriæ, & procacium ingeniorum similitudine, atque conspirationis societate conjunctissimi erant. Quæ demum pestis hac occasione in apertum erupit, & Ecclesiam ingenti exitio infestavit. Postquam Heraclius Imperator tunc temporis orthodoxus, Persico bello felicissime perfunctus, Romanas Provincias a Persis per vim occupatas recuperavit, suisque victoriis illorum dominationem ultra Tigrim coercuit, dum ex bello rediens Hierapoli versatur, ipsum officio & gratulandi studio convenit Athanasius, qui se Patriarcham Jacobitarum nuncupabat, quorum secta furcibus & propago hæresis Eutythianæ erat. Hunc ejusque assecles adhortatus est Heraclius, ut ejurato Eutythetis dogmate Synodi Chalcedonenſis decretis obtemperarent. Sed res aliter ac Imperator ratus erat, successit: Athanasius vaser homo rem, quæ petebatur, in aliam questionem divertit, rogatque vicissim, unamne aut duas esse Christi voluntates & actiones existimet: Imperator Sergium Constantinopolis Antistitem absentem, & Cyrum Phasidis Episcopum de proposita questione consuluit; persuaserunt ambo unam voluntatem unamque actionem Heraclio; quæ eam sententiam edicto pervulgavit, cui nomen Ecclésiæ indidit, & Cyrum in sceleris præmium in locum demortui Georgii Alexandrini Patriarchæ suffecit, Sergius coacta sibi subditorum Episcoporum Pseudosynodo, novam hæresim quanta potuit ope stabilivit, simulque Ecclésiæ Heraclianam Græcorum Præsulum subscriptione roboratam, universo spectante populo pro foribus Basilicæ Sophiæ affixit. Eadem omnia Cyrus Alexandria præstitit. Atque his protinus turbis universus Oriens concussus est.

2. Istiti Patriarcharum sacrilegis novitatibus imperiali auctoritate fultis, magna constantia fideique ardore quasi Ecclesiæ sanctæ murum & propugnaculum opposuit se Sophronius Monachus, qui postmodum prævalentibus in Palestina orthodoxis, ad Insulas Jerosolymitanæ Ecclesiæ provectus fuit, Synodumque convocavit, quæ Metropolitanarum hæresim anathematizavit. Ceterum priusquam ad Episcopatum promoveretur Sophronius, contra istam insurgentem hæresim ad Cyrum scripserat. Ad Sergium etiam ex Palestina profectus fuit, postquam scriptis ad eundem pro asserenda Catholica fide litteris nihil profecerat. Quin etiam idem strenuus atque indefessus fidei athleta, jam antea iisdem de rebus litteras Romanam ad Pontificem Honorium transierat: quæ sapius in hac ipsa Synodo cum laude lectæ sunt, & quarum mentio quoque fit a Photio Biblioth. c. 131. Cum igitur magnanimus ille Sophronius, quasi Tobias alter concurrentibus cateratim Episcopis & populis ad vitulos aureos, quos Rex Jeroboamus exererat, solus in sancta civitate Jerusalem cultum vero Deo debitum exhiberet, seque belli quasi alter Mathias strenuus atque intrepidum ducem præferret, Sergius ille perfidus, perfectæ Honorii Romani meticulosa indole, litteras ad hunc scripsit, quibus de Sophronio conqueritur; qui Cyrum Alexandrinum impugnavit per suam geminæ voluntatis atque operationis Christi prædicationem, importunèque destruebat, quæ Cyrus sapientissime per Ægyptum & Lybiam constituerat. Sergio rescribit privatis dumtaxat, nec ullatenus ex Petri Apostolico solio profectis litteris Honorius, quæ ista conclusione

desinunt: *Hæc nobiscum vestra fraternitas prædicet, ut sicut & nos ea vobiscum unanimiter predicamus, hortantes vos ut unius, vel geminae vocis indultam operationis vocabulum ausugentes, unum nobiscum Dominum Jesum Christum Filium Dei vivi, Deum verissimum in duabus naturis operatum divinitus atque humanitus fide orthodoxa & unitate Catholica prædicetis.* Ecclésiæ quidem Heraclii vetat duas asserti voluntates & actiones, sed unam solum jubet prædicari. At Honorii epistola tam unam quam geminam annuuntari prohibet: geminas quidem voluntates Nestorianum, unicam vero Eutythianum virus redolere: neque aliam admittit assertionem, quam unius volentis & operantis in Christo personæ. Ambræ Sergii & Honorii epistolæ referuntur integræ in actione 12. præsentis Synodi. Suffragatur vero Constantis typus huic Honorii epistolæ, prohibendo tam unam quam duas Christi voluntates & actiones prædicari.

3. Post Honorium Romanus creatus est Pontifex Severinus, a quo primum Heraclii damnata est Ecclésiæ, ut videre est in Secretario tertio Lateranensis sub Martino Papa Concilii. Severino defuncto, subrogatus Joannes Papa quartus anno 640. coacta Romæ Synodo Monothelitas anathemate multavit, ut a Theopane proditum est. Joanni successit Theodorus anno 641. quo tempore Pyrrhus Constantinopolis Episcopus sibi conscius mortis Constantino Imperatori pio & Catholico per beneficium ab ejus noverca Martina illata; ut tanti sceleris commercium supplicium evitaret, in Africam spontanea fuga concesserat; ibidemque habita cum Monacho sanctissimo disputatione convictus, in idem Romam profectus Monothelismi hæresim in manibus Theodori Papæ publice ejuravit: a quo sub titulo Constantinopolitani Episcopi intra gremium Ecclesiæ admittus fuit. Interea Paulus Monothelita, quem Constantis Imperator post Pyrrhi fugam in Ecclesiæ Constantinopolitana thronum promoverat, Constanti auctor fuit novi Ecclésiæ sub nomine Typi promulgandi, quo unius aut duarum Christi voluntatum professio perique vetabatur. Quem typum ad se transmissum Theodorus Papa convocata Romæ Synodo Episcoporum prescriptit atque damnavit, quatenus duarum voluntatum & actionum Christi fidem veram, perinde atque Monothelismi hæresim supprimebat. Pyrrhus vero Ravennam ab Olympio Exarcha accitus, dataque sibi securitate magnam in eundem penes Constantem Augustum gratiam, si quam eiderat Romæ professionem fidei abrogaret ac revocaret, hoc ipsum perfidiose præstitit, indeque Constantinopolim reversus est. Quam perfidiam ut Theodorus rescivit, convocato in Basilicam Petri Apostoli Clero, Pyrrhum communionem fidelium excludit. Refert vero Theopanes a Theodoro scriptam fuisse anathematis sententiam mixto atramento cum tremendo ex sacro calice instillato sanguine Christi. Constantis vero post Pauli Pseudo-patriarchæ mox fecutum interitum, Pyrrhum fidei desertorem atque relapsam in ejus sedem suffecit.

4. Theodoro Papa vita functo Romanam sedem anno 649. Martinus obtinuit: a quo eodem anno congregata est Lateranensis Synodus ad refellendum ad se transmissum Constantis typum. In hujus Secretario seu actione 2. inter alia Sanctorum Ecclesiæ Doctorum pro Catholica fide testimonia proferuntur duo Dionysii Areopagitæ loca, unum ex libro de nominibus divinis, alterum testimonium ex ejusdem ad Cajum epistolam. Non ita pridem fidelibus innotuerant hujus sancti Doctores sublimia scripta: temporibus enim Justiniani senioris sedente Romæ Joanne Papa secundo, anno Christi 533. ventilata Constantinopoli fuit nobilis Catholicorum cum Severianis hereticis Dionysii Areopagitæ prave intellecti locum. Respondent Orthodoxi sibi esse prorsus incognitos Dionysii Areopagitæ libros. Veruntamen insequente sæculo magis innotuerunt: adeo ut rerum potente Constante Imperatore, post annos sex supra centum, Lateranense Concilium sub Martino Pontifice ad convincendos Monothelitas testimonia protulerit Dionysii hujus actio 5. quin etiam multis ante istud Concilium annis Pontifex Gregorius Magnus homil. 34. in Evang. Dionysium Areopagitam citat auctorem. Deinde post Martinum Pontificem Deique martyrem, Agathon Papa in sua ad Constantinum cognomine Pogoniam epistola, quæ perfectæ & approbata fuit in hac oecumenica sexta Synodo, actione 4. Dionysii Areop. testimonio hæresim refellit Monothelitarum. Et jam dudum Maximus sanctissimus sub Constante persecutore martyr, libros Dionysii eruditissimis Commentariis illustraverat. Abrahamus Echellenſis Maronita, multiplici rerum scientia & Linguarum Orientalium peritissimus, in sua ad Joannem Morinum Oratorii JESU Presbyterum Epistola fidem facit, Joannem Episcopum Darenſem Syrum scripsisse quarto sæculo Commentarios in utramque Dionysii Areopagitæ Hierarchiam, Isaacum præterea Syrum sancti